

TOIMITUSJOHTAJAN katsaus

Miksi Lapissa pitää rakentaa säävarmaa sähköverkkoa? Miksi pitää käyttää miljoonia euroja johtojen siirtämiseksi teiden reunoihin? Eikö sähköjohdot voisi pitää entisillä paikoillaan metsän siimeksessä? Tällaisia kysymyksiä on viime vuosina tullut yhtiöllemme eri sidosryhmien esittäminä. Jollakin tavalla tuntuu, että joulun ja vuodenvaihteen todella kriittiset tilanteet Pohjois-Karjalassa ja Kainuussa ovat herättäneet miettimään asioita vähän perusteellisemmin. Asiat on pyrittävä hoitamaan kuntoon ennen kuin ollaan ongelmassa. Katon korjaus on myöhässä, jos vasta vesisateella ryhdytään toimeen. Sähköverkon muuttaminen säävarmaksi kestää kokonaisuudessaan yli vuosikymmenen, mutta joka vuosi syntyy uutta, aiempaa luotettavampaa verkkoa.

Voisivatko Itä-Suomen kaltaiset tilanteet toistua meidän alueellamme? Tähän voi vastata yksiselitteisen selkeästi: Kyllä voisivat. Lapissa sataa tunnetusti paljon lunta, räntää, alijäähtynyttä vettä, ja maasto korkeuseroineen on altis myös tykyn syntymiselle. Aiemmin 1960–80-luvuilla sähköjohdot rakennettiin kyliin lyhintä reittiä metsien halki. Teiden reunoissakin saatiin jättää jonkun kymmenen metrin ”näkösuoja”. Kun vanhat johdot saneerataan, siirrämme ne mahdollisimman kattavasti teiden reunoihin. Siellä johdot ovat paremmassa turvassa metsän puilta, ja niiden partiominen sekä korjaaminen sujuvat olennaisesti nopeammin kuin nykyään.

Sähköjohtojen siirtäminen teiden reunoihin palvelee ensisijaisesti paikallisia sähkön käyttäjiä. Kun siirrämme verkkoa teiden reunoihin, keskustelemme tietenkin kaikkien maanomistajien kanssa suunnittelustamme. Maankäyttö aiheuttaa aina keskustelua niin kunnan kaavoittaessa tai sähköyhtiön rakentaessa sähköverkkoa. Keskustelu ja mielipiteet kuuluvat asiaan, mutta uskon, että yhteinen intressi auttaa löytämään hyvät ratkaisut. Maankäytön vastuuhenkilömme

(Juha-Pekka Holm ja maastosuunnittelijat) ovat aina valmiita käymään paikan päällä selvittämässä maanomistajan kanssa suunnitelmiamme.

Erityisesti haja-alueiden elinvoimaisuuden ja elinkelpoisuuden yksi tärkeä reunaehto on nykyaikainen, luotettava infrastruktuuri. Rovakaira voi ja haluaa vaikuttaa sähköverkon kuntoon. Tänä vuonna investoimme säävarman verkon rakentamiseen jälleen noin kymmenen miljoonaa euroa. Työ ja erityisesti johtojen sijoitus on tehtävä niin, että ratkaisut ovat teknisesti toimivia vuosikymmenien ajan. Investointeihin kuluva raha on myös taiten ja tehokkaasti käytettävä. Joskus kysytään, miksi emme kaapeloi kaikkia johtoja, vaan edelleen rakennamme ilmajohtoverkkoa. Tähän on yksinkertainen vastaus: raha on rajallinen voimavara.

Tapio Jalonen
toimitusjohtaja | Rovakaira Oy

Sähköoppia, ompelua ja ohjelmointia. Sellainen voi olla tämän päivän peruskoululaisen käsityötunti.

Jäähyväiset patalapuille

TEKSTI JA KUVAT: MIA SIVULA

Pitikö sinunkin sahata ja naukata koulun käsityötunnilla puinen pannunalusta? Virkkasitko nihkeillä sormilla patalapun, jonka muoto oli jotakin pyöreän ja nelikulmion väliltä?

Nyt pääset kurkistamaan nykyajan käsityötunnille, joka on iloinen sekoitus vähän kaikkea. Peruskoulun kantavana ideana on nyt monialainen oppiminen.

Kuka kastelee kukat? Robotti.

Rovaniemen Ylikylän nelosluokkalaisten **Maret ja Miro** kuuntelevat tarkkaan, kun luokanopettaja **Anna-Kristiina Rahkala** puhuu. Tekeillä on kivi-paperi-sakset-peli, jonka lapset rakentavat tietokoneen ja paristoilla toimivan piirilevyn välille.

- Kuka tulee tekemään sakset? opettaja kysyy.

- Minä! **Venla** huutaa.

Venla klikkaillee hiirellä tietokoneen näytölle kuvion, joka näyttää saksilta. Kun tietokone saa uumeniinsa oikean komennon, piirilevyssä olevat ledivalot syttyvät saksien muotoon.

Tämän päivän käsityötunti voi olla juuri tätä, eli paljon muutakin kuin virkkaamista tai sahaamista. Monialaisuuden ohella peruskoulujen isona tavoitteena on lasten kannustaminen itsenäiseen ajatteluun.

Rahkala voi rakentaa lasten kanssa käsityötunnilla vaikkapa kasvinkastelulaitteen.

- Ensin tutkimme, mitä kasvi tarvitsee. Kun käy ilmi että vettä, rakennamme laitteen, jossa anturi mittaa mullan kosteutta ja hälytint ilmoittaa, jos kasvi on liian kuiva. Siinä yhdistyvät käsityö, biologia, tieto- ja viestintäteknikka sekä ohjelmointi.

Käsityössä, kuten muissakin oppiaineissa, lasten tekemät jutut viedään mahdollisimman lähelle heidän omaa kokemusmaailmaansa.

- Toki voisimme tehdä käsityössä pannunalustojakin, mutta käyttäkö niitä tänä päivänä enää kukaan? Rahkala pohtii.

Lättypannun teon lyhyempi oppimäärä

Seitsemän kilometrin päässä, Rantavitikan peruskoulussa, on niinikään meneillään käsityön tunti.

Teknisen työn luokassa tuoksuvat puu, metalli ja hitsaushuuru. Seitsemäsluokkalaisten **Besnik** hitsaa metallista vartta kiinni lättypannuun. Osa luokkakavereista tekee samaan aikaan toisessa luokassa tekstiilitöitä kuten lapasia, reppuja tai suojapussia lättypannulle.

Käsityötuntien teemaksi valittiin tällä kertaa retkeily, kertoo teknisen työn opettaja **Valtteri Rontti**.

- Oppilaat saivat itse ideoida, mitä he halusivat tehdä. Aika moni teki puukon. Ensin he kiinnittivät kahvamateriaalin terään, jonka jälkeen jokainen sai muotoilla kahvan sen muotoiseksi kuin itse halusi. Lopuksi puukolle tehtiin vielä tuppi.

Ronttia harmittaa, että seitsemäsluokkalaisten käsityötuntien määrä väheni uuden opetus suunnitelman myötä kolmesta viikkotunnista kahteen.

- Aiemmin ehdimme paneutua esimerkiksi sähkön käyttäytymiseen paljon enemmän. Nyt erilaisten koneiden käytön opastuskin jää pintaraapaisuksi, kun viikkotunteja on vain kaksi, hän kertoo.

Oppilaat saavat onneksi perehtyä jo alaluokkien käsityössä siihen, miten sähkö

*Miron ja Maretin tuntityö onnistui,
kun pienet ledivalot syttyivät saksien muotoon.*

toimii ja mitä virtapiiri tarkoittaa. Lapset tekevät myös erilaisia pieniä elektroniikkatöitä ja oppivat, mitkä aineet eristävät ja mitkä johtavat sähköä.

Luovuus kukkimaan kuviosahalla

Sähköön liittyi myös seitsemäsluokkalaisten viime syksyn työ, ledivaloin somistettu kranssi.

Tunneilla puhuttiin myös ledien ominaisuuksista ja eroista sekä niiden eduista verrattuna hehkulamppuun.

Rontin mielestä käsityön oppiaineessa on tärkeintä se, että oppilas saa itse ideoida, suunnitella ja toteuttaa oman työnsä ja arvioida sen onnistumisen.

- Pitkäjänteisyyttä oppii ihan eri tavalla, kun oma työ pitää tehdä alusta loppuun asti itse.

Rontin neljäsluokkalaisten saivat taannoin tehtäväksi valmistaa kuviosahausharjoituksen serviettitelin. Jokainen sai eteensä 12 x 12-senttisen vaneripalan, jonka lopullisen muodon sai päättää itse.

Lopputuloksena oli 15 erilaista serviettitelinettä, joiden muodoissa oli hyödynnetty ainakin matematiikkaa ja biologiaa. Kuviosahalla oli syntynyt erilaisia geometrisiä muotoja sekä eläinhahmoja.

Käy kurkkaamassa Rantavitikan koulun oppilaiden käsitöitä Instagramissa @rantsunkasityot

1

2

3

1 4-luokkalainen Marikki rakensi legorobotin, joka liikkuu ja äänтелеe. Kauanko siihen kului aikaa? ”Muutama tunti”.

2 Besnikin lätypannu on varren hitausta ja rasvapolttoa vaille valmis. Keväällä pannua testataan yhteisellä lätynpaistoretkellä.

3 Iida viilaa neliosahalla koloa laavuun tukipuuhun. Hän on tehnyt käsitöissä hyllyn, tobvelit ja saunan lämpömittarin.

Henkilöstömuutoksia Rovakairassa

Rovakairan Verkonrakennus Oy:n eläkkeelle jäävä toimitusjohtaja Hannu Lehtinen (oikealla) ja yhtiön uusi toimitusjohtaja DI Ville Autio (vasemmalla).

Rovakairan Verkonrakennus Oy:n toimitusjohtaja **Hannu Lehtinen** jää keväällä eläkkeelle. Yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi on valittu DI **Ville Autio**. Hän aloitti työssään 1.2.2018.

Lehtinen tuli Rovakairaan rakennusyksikön vetäjäksi vuonna 2010. Rovakairan Verkonrakennus Oy perustettiin vuonna 2013, kun kenttätyöt päätettiin yhtiöittää omaksi liiketoiminnakseen.

Tänä päivänä rakennusyksikkö on vahva ja kilpailukykyinen alan toimija ja Lapin suurin verkostourakointia harjoittava yhtiö. Toimintaa ja työmenetelmiä on kehitetty, ja uusia palveluita on syntynyt.

- Yhtiömme on saanut vuosittain uusia asiakkaita, ja tulevaisuus näyttää positiiviselta, Lehtinen kertoo.

Vuosittainen ilmapiiritutkimus on kertonut henkilöstön tyytyväisyydestä tehtäviin ja työnantajaan. Myös henkilöstön koulutukseen sekä työsuojeluun on panostettu.

- Pisimmillään olemme olleet kaksi vuotta ilman yhtäkään työtapaturmaa, mikä on vähintäänkin kiitettävä tulos, kun ottaa huomioon työskentely-ympäristön. Henkilöstö on sitoutunut riskejä ennakoivaan, turvalliseen työskentelyyn, Lehtinen sanoo.

Lehtisen kalenteri on nyt tyhjä työvelvoitteista, ja uusi elämänvaihe alkaa. Jatkossa hän aikoo viettää enemmän aikaa vaimon ja koiran kanssa mökillä sekä matkustella ja puuhastella mieliharrastuksensa, moottoripyörien, parissa.

- Kiitokset vielä asiakkaille ja yhteistyökumppaneille yhteistyöstä sekä työkavereille mukavista työpäivistä!

ROVAKAIRAN YHTEYSTIEDOT

○ Rovaniemen palvelupiste

Käyntiosoite: Kauppakeskus Revontuli, Koskikatu 27, 4 krs.
Postiosoite: PL 8013, 96101 Rovaniemi
Puhelin: 016 331 6200
asiakaspalvelu@rovakaira.fi
www.rovakaira.fi

○ Napapiirin toimisto

Käyntiosoite: Pukinpolku 40
Postiosoite: PL 8013, 96101 Rovaniemi
Puhelin: 016 331 6200
asiakaspalvelu@rovakaira.fi

● Kittilän palvelupiste

Lukkarintie 30, 99100 Kittilä
Puhelin: 016 331 6200
asiakaspalvelu@rovakaira.fi

● Sodankylän palvelupiste

Kittiläntie 107 B, 99600 Sodankylä
Puhelin: 016 331 6200
asiakaspalvelu@rovakaira.fi

